ՖԻԱԹԼԱՐ

Իսթանպօլ իչին
Պիր սէնէ մէճիտիյէ 10
" 5
Ալթը այ 2 ½
Իւչ " "
Պիր նիւսխէ 40 փարա մէճիտ

Թաշրալար իչին
Պիր սէնէ, մէճիտիյէ 10
Ալթը այ, " 6
Բօսթա իւճրէթի պիզէ այիտ տիր։

Մանզումէի Էֆքեար

ՃԷՄԱԶԻ ԽԻԼ ԱԽՐ 16 1297 ՄԻԻՆԱՏԻԻ ԻՐՃԻԷԱՄ 1296 ՄԱՅԻՍ 14

ԻԼԱՆԼԱՐ

Պիրինճի սէֆա իչին սաթըրը 3 ղշ.
Իքինճի " " " 2 ղշ.
Իւչիւնճիւ " " " 1 ղշ.

Իլան օլունանտա գօնուլմաեան իլա- նաթ ու իլթիմասթըն սաթըրը 5-ըշ

Մէքթուպլար Կ. Օ. Փանոսեան Էֆ. նամէ եազըլըր։

Իսթանպօլտա, Պայթուրա Պէնչ չէշմէ-պազարընտա Իրաի խա- նընտա Ն. 41։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Իսթանպօլ ճիվարընտա պու- լունան սու պէնտլէրինին, սուրէթի մախսուսէտէ մուայէնէսիյլէ, թէ- միզլէթիլմէսի վէ թամիր իթտիրիլմէսի նէ կիւպի թէտապիր վէ ամէլիյաթա մուհթաճ օլտուղունու արզ ու պէ- եան իթմէք իւզրէ, կէչէն կիւն թա- րաֆը հազրէթի Բատիշահիտէն մէ- մուրէն պիր հէյէթէ կէօնտէրիլմիշ, վէ պու հէյէթին թահգիգաթը զաթը Շահանէյէ արզ վէ թագտիմ գըլընմըշ օլտուղունտան, մէզքիւր թահգիգաթ, մէճլիսի խասը վիւ- քէլատա մէվգըի միւզաքէրէյէ գօնուլարագ, գարարընըն պա մազ- պաթա արզ ու պէեանը իչին, մա- պէյնի հիւմայունիտան պաշ վէքիլ բաշա հազրէթլէրինէ իրսալ պույու- րուլմուշ տուր։

—Շիշլիտէ Մ. Պիւրնէս նամ Ին- կիլիզի ճէրհ իտէնլէր, տիւնքի կիւն էօյլէն Ինկիլթէրրա գօնսօլօս- խանէսինէ կէթիրիլէրէք, փօդրա էնտարընտա միւմթազ իլէ պէրա- պէր պուլունմուշ օլան իքի մա- տամ իլէ մուգաճէհէ իտիլմիշ տիր։

—Ինկիլթէրրա սէֆարէթի մա- հէթ փաշօրու Րօպիս, էվվէլքի աղ- շամ Մալթիւա միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ էյլէ- միշ տիր։ Անըն եէրինէ Յակօպ նամ վափօր Տէրսաատէթէ կէլէ- ճէք տիր։

—Մալիւմ տիր քի Պապը Ալի բաթէնտէ նիզամիաէլյի ճէմախի- նին գալտըրըլմասը տէկլին, թէպաայի էճնէպիյէտէն մուզաքգամէն թէ- մէթթիւ մէրկէզի պըրակլըլան սայիր սէֆարէթլէրէ պիր թէքլիֆ իթմիշ իտի։ Սէֆարէթլէր, պու կիւնլէր- տէ մէզքիւր թէքլիֆի միւշթէրէք իւլ մէալ պիր նօթա իլէ րէտտ, վէ բաթէնտէ նիզամիաէլյի բէք պիր սուրէթտէ թահգիգ իտիլէ- մի խուսուսունտա էճնէպի մէրաֆի- խասըլըրընա իտիլէն իւնատը ճէրհ իւլէմիշլէր տիր։

—Պիւքրէշտէ թապ ու նէշր օ- լընմագտա օլան Սիլօկ նամ Րում ղազէթասընտա, թալաթիշի էզհանը մուճիպ օլան աթիւաթքի հավատիս կէօրիւլմիւշ տիր.

«Րիվայէթէ կէօրէ, Պուլղար օր- տուսու, ժէնէրալ Իշէնրօտէն թահ- թը գումանտասընտա պուլունտու- ղու հալտէ, Վարնա իլէ Շումնու ա- րասընտա Բրավատիտէ ճէմ իտի- լէճէք տիր։ Իշպու թէտպիր, եա- գընտա Րումէլիյի շարգիյէ վուգուու պուլաճագ օլան վագայիյէ սէպէ- պիյէթտէն իթթիխազ օլընմագտա տըր։ Պուլղարիսթան խարէթի տա- խիլի վագայի մէզքիւրէյէ իշթի- րաք նիյէթինտէ տիր։ Րումէլիյի շարգի պիր գաչ կիւնէ գատար իս- թիղլալընը, վէ Պուլղարիսթան իլէ պիրլէշմիշ օլտուղունու իլան իտէ- ճէք տիր։»

Մէզքիւր ղազէթա, Պուլղարիս- թանըն, Բրիօթի Սըրպիսթանըն, վէ Արապ Թապիաարը Րումանիա- յըլարտան թայէֆ իթմէքտէ օլտու- ղունու պիլտիրիյօր։

—Կէչէն բազար կիւնիւ սարայը հիւմայունտա զաթը Շահանէ Փա- տիշահինին 'թահթէ ճիւլուսլարընտէ իւչիւնճիւ սէնէսի [illegible] մէճլիսի Վէլի Մէհէմմէտ [illegible] թէզէք- քիւր օլունմըշ տըր։

—Րումէլիտէ տախի գանթ հիւ- մանի իճրաէ պուլունմուշ տուր։ Եահ- եանըն ճիւհէթը [illegible] գըրթ- լըգ հիւքիմ իթմէքտէ օլտուղու Րում բաթրիգխանէսինէ պիլտիրիլ- մէքլէ, Րում բաթրիկի հազրէթլէ- րի, Պապը Ալի նէզտինտէ թէշէպ- պիւսաթ իճրա իտիպ, պունըն իւ- զէրինէ, պու վէքիլ հազրէթլէրի Եանիէա վալիսինէ, միրի սուգութու- մընըն գանթ զէրգէրտէ թէվգիֆինի էմր պույուրմուշլար տըր։

—Պիր չօք քիմէսլէր չայըր բէյ- նիրի եէնէրէք խասթա օլմագտա տըրլար։ Պունու, բէյնիրի թազէ սագլամագ իչին սարտըզլարը եար- րալարա հաճ իտիյօրլար։ Պաղէն պու եարբադլարա ղէհիրլի նէպաթ գարըշտըրըլըրտան, խասթալըգ պուն- տան նէշէթ իտիյօր։ Շէհիր էմա- նէթի պունըն էօնիւնիւ ալմագ իչին էյի պիր թէտպիր իթթիխազ իթմէ- միշ տիր, չէօյլէ քի բէյնիր սաթան- լարըն, իւզէրի եարբադլընտան մաա- տա եարբադ ղուլլանմալարընը թահթը մէմնուիէթէ ալմըշ տըր։

—Ֆրանգ ուսուլի իւզրէ, ագչէ- լէրի պիրլէշտիրմէք իչին, Րումա- նիա, Պուլկարիստան վէ Սըրպիս- թան միանընտա պիր մուգավէ- լէնամէնին ագտը միւզաքէրէ օլուն- մագտա օլուպ, Րումանիա օթուզ, Սըրպիսթան օն իքի վէ Պուլկարիս- թան օն պէշ միլիոն ֆրանգ կիւմիւշ, վէ պէշ միլիոն գատար ալթըն տարպ իթմէք սէլահիէթինէ օլաճագ- լարընը ղազէթլէր բէրտաքտէ բուլ- ունուրլար։

—Նուման սէֆիրի Մ. Գանտու- րիօթի իլէ սէֆարէթ մէմուրլարը, պունտան իքի իւչ կիւն էվվէլ Պիւ- յիւքտէրէյէ նագլ իթմիշ օլտուգ- լարընտան, սէֆարէթ մահէթինէ օլան վափօր տախի օրատա կիթմիշ, վէ Սըրպիսթան սէֆիրինին տախի պու կիւնլէրտէ Թարապիաեա նագ- լի մուտամմէմ պուլունմուշ տուր։

—Ինկիլթէրրա բարլամէնթօսու ագտընտան օլուպ, Էվրօբա գըթա- սընտա պուլունան միլլէթլէրին թէ- գիբի նիզամըմթը տախիլիյէսինէ մէմուր գօմիսիօնտա, Ինկիլթէրրա տէվլէթի թարաֆընտան մուրախ- խաս թայինի գըլընան լօրտ Էտմօնտ Ֆիցմօրիս, տիւնքի կիւն Պապը Ալիյէ կէլէրէք, խարիճիյէ նա- զըրը բաշա հազրէթլէրի իլէ կէօ- րիւշմիւշ տիր։

Մէզքիւր գօմիսիօն թարաֆը Պապը Ալիտէն նասըլ պույուրուլաճագ գօմիսիէրին պու կիւնլէրտէ մէճմու- րիյէթի իճրա օլունաճագ տըր։

—Սէֆարէթ թէրճիմանլարըն- տան միւրէքքէպ պիր թահգիգ վէ թէֆթիշ գօմիսիօնունա հէյէթէ ի- տիլմիշ օլան ուսուլը մուհաքէմէ նիզամնամէսինին թահգիգա- թը, պու կիւնլէրտէ խիթամ պուլմուշ տուր։ Գօմիսիօնու մէզ- քիւրուն միւզաքէրատ վէ մուամէ- լաթը պիր րաբօրթօտա խուլասա իտի- լէրէք, սէֆարէթլէրին թէթքիգինէ արզ օլունաճագ տըր։ Զաթէն գօմիսիօնտա հալլի մուշքիւլ օլան մէսէլէ, ճինայէթ տաավալարըն- տա թէպաայի էճնէպիյէ հագգընտա, գօնսօլօս մարիֆէթիյլէ մի, եօգսա նիզամիաէլտէ եարգըլըղը վէճհ իւզրէ, գօնսօլօսլար թէրճէմանը եա- խօտ գավասլարըն հազըր պուլուն- մասըյլա մահքէմէսըլարը մա- րիֆէթիյլէ մի իճրա օլունաճագը մասալէսի տիր։

—Եանիէա վալիսինին պիր թէլէկ- րաֆնամէսի, պիր պէօլիւք Նուման ասքէրինին Օսմանլը հուտուտունա կէչէրէք ասաքիրի շահանէ իլէ մու- սատէմէ էյլէտիւյի, վէ Սավա գազա հազրէթլէրինին, Նուման ասաքի- րինին սինօրու թէճավիւզ իթմէսի- նէ գարշը պա թահրիրաթ ուճու- միւէ բրօթէսթօ էյլէտիկինի տիւն- քի նիւսխէմիզտէ եազմըշ իտիք։ Նուման հիւքիւմէթինին Տէրսաատէթ սէ- ֆարէթխանէսի իշպու խապէրի չու- ճէճ իլէ թաահիւթ իթմէքլիկինի իլէմէքտէ տիր, չէօյլէ քի, Օսմանլը թօբրագընը պասանլար Նուման ասքէրլէրի օլմայըպ, պէլ- աքս Օսմանլը ասքէրլէրի իմիշլէր, վէ միւսատէմէ Նուման թօբրաղըն- տա, քէօրէթ իւզրէ պուլունան պիր Օսմանլը միւֆրէզէսի իլէ Նուման հուտուտ ասքէրլէրի միանընտա վուգու պուլմուշ տուր։

Նուման սէֆարէթխանէսի, միւ- սիւ Թրիգուբինին, Պապը Ալի նէզ- տինտէ Օսմանլը գումանտանլարընըն թավր ու հարէքէթի իչին թէշէքքի- եաթ իճրա էյլէտիկինի թէքզիպ իլէ իւլէմիշ օլտուղունու պիլտիրմիշ տիր։

(Ֆար տիւ Պօսֆօր)

—Րուսիա սէֆիրի ճէնապլարը ա- տէթէն օլտուղու իւզրէ, [illegible] վէ րիճալ հազարաթընտան քէն- տիլէրինի զիեարէթ իտէճէք վէ [illegible] օլուպ պէրա պէրապէր պուլունանլարընը [illegible] մէճլիսինէ եազմըշ տըր։

—Ֆրանսա մասլահաթկիւզարը ճէնապլարը, պու կիւն Պապը Ալիյէ կէլէրէք, խարիճիյէ նազըրը բաշա հազրէթլէրի իլէ կէօրիւշմիւշ տիր։

—Մալիւմ տիր քի, Հիւքիւմէթի Սէնիյյէ իլէ Գալաթա պանքէրլէրի միանընտա օն սէնէ իչին ագտ օ- լունան պիր մուգավէլէ մուճիպին- ճէ, պանքէրլէր րուսումը սիթթէ վարիտաթընը գէնտիլէրի ալըպ վէ գապզ իթմէք իւզրէ, վէ մէզ- քիւր րուսումը սիթթէտէն իտարէ եանի թիւթիւն վէ թուզ, հիւքիւ- մէթին հէսապընա հէֆթէ իճարէ [illegible] մէթրուք, եանի տամղա, միւսքիրաթ, պալըգ վէ իփէք րու- սումը [illegible] գապզ իլէ միւլթէզիմլէրէ [illegible] տիր։

Մէզքիւր հասըլաթըն մէճմուու, յաունիւար 1/13տէն կէլէճէք յաունիւար 1/13է գատար 500,000 լիրատա պա- լիղ օլաճագը թախմին օլունմուշ իտի։ Ֆագաթ գալիպա պու հէսապ եանըլմըշ օլմուշ տուր։ Զիրա չիմ- տիյէ գատար անճագ 160,000 լիրա թահսիլ օլունուպ, հիչ շիւպհէ եօգ- տուր քի, գալան օն հաֆթա զար- ֆընտա տա գուսուր 340,000 լիրա թահսիլ օլունամազ։ Պու նէթիճէ, եալընըզ տիւխուլը Օսմանլըեէ թահ- սիսաթընը հասիլ օլանլարը մէյ- տանա գըլմանտա, րուսումը մէզքիւ- րէյի իլթիզամ իտէն պանքէրլէրի տախի մէյտանա գըլաճագ տըր, չիւնքի պու մուգավէլէ ալմալարը լազըմ կէլէն մէպլաղը ալմալարը չիւփհէլի տիր։

Իշպու ատէմի մուվաֆֆագըյ- յէթին սէպէպլէրի, մէմլէքէթին ֆագըրլըղը տըր, զիրա թէճէմմիւն ի- տիւլիւքլինէ կէօրէ, թուզուն սար- ֆիեաթը իւչ րուպուինա թէնէզզիւլ էյլէմիշ տուր, վէ պիր աէ պազը սայըլ խիթամ տըր քի, եէ- նի խասըլ, պունլարըն թէքմիլէն հօ- տիսինի ալամամըշ տըր։ Շուրասը սահիհ տիր քի, Պապը Ալի հազըրլամըշ [illegible] գըլմագտա մաաշ ուհտէսինտէն [illegible] թէտպիր [illegible] իւզրէ [illegible] թահմին [illegible] իթմէք պէյաննամէ [illegible] եազըլմըշ տըր։

(Գուրրիէ տ'Օրիան)

—Պէյօղլունտա Թէքէ պաչընտա Ալթըմըշ սոգագ մարիֆէթիյլէ ին- չա խտիլմէքտէ օլան պաղչէնին վէ օրթասընտա եապըլաճագ քէօշք- քին ամէլիեաթընա նազարէթ իտէ- ճէք մէմուրլարը մէզքիւր պաղչէ- նին ամէլիեաթընը պիր սուրէթլէ բիթիրէճէք վէ պէյլէրէ սաթըշըն գարար պարգա ..... ժամանընտա վէ պագա [illegible] իտիլէճէք տիր։

—Պրուսա ճիվարլարընտա չէքիր- կէ զաղար իթմիշ մահսիւլաթէն եազըլմըշ տըր։

—Պու քէրրէ Էսքիշէհիր չէմէն- տիֆէր իլէ պիր գաչ պէօլիւք սիւ- արի ասաքիրի կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Վագըթ ղազէթասընտա պաթէ- լէկրաֆ խապէր վէրիլտիկինէ կէօ- րէ, Սէլանիք վալիսի Աքիֆ պաշա հազրէթլէրի, չիւնքի կիւնտէ Տէրսաատէթէ կիւէլէ թարաֆընտան թէքլիֆ իթմէ- միշ տիր։ Իշպու հէր թարաֆտան թայինաթ օլունմամըշ, մէզ- քիւր Թամբլաթթա մախալ օրատա իւլէն, Նուման թէմասարընտա փո- քէր պիր քիւլթէ իլէ թամամ։

Մէզքիւր ղազէթաեա կէօրէ- րէ, տէրհալ Նումանը Ա- րիւտէն բաշը հազրէթլէրինին իւ- մամէ վէ ղայրէթլէրինէ տահի- լէ, վէ րէսմի էսքիշէհիր տարթէլէ- լէ, վէ ուզունիւ խուսուսունտա թահ- գիգ ..... պաշլամըշ տըր։

Մէզքիւր թէլէկրաֆնամէսի, Ին- կիլթէրրա վէ Րուսիա գօնսօլօսլա- րընըն Տէրսաատէթէ կէլմէքլէրի պիլտիրիլմիշ տիր։

—Իօսէմիշ գայմագամընտան մի- րում իտէն պիր թէլէկրաֆնամէսինէ կէօրէ, չէրքէզ հաֆթա, իւչիւ Միւ- լքիլէ օլան աէօրթ նէֆէր էշգիեա իլէ սաւաքիրի Շահանէ պէյնինտէ պիր միւսատէմէ վուգու պուլմուշ, էշգիեանըն աէօրթիւ տէ գաչըպ, պիր նէֆէրի էլէ կէչիրիլմիշ, վէ պիր չօգ սիլահլարը ալընմըշ տըր։

—Էվվէլքի աղշամ, Պէյօղլուն- տա Սիլլօկօս սօգագընտա, խանէ խալգը պագը սօթլարը իլէ պիր- լիքտէ թաամ օտասընտա իքէն, պօշ օլան պիր խանէէն իթթիխա- լինտէքի խանէէ խըրըգլըգ կիրէ- րէք, խանէյի մէզքիւրուն իքի գաթընտա պուլունան սանտըգ վէ սայիրէյի գըրմըշ, վէ պիր խայլի էշեա սիրգաթ իթմիշ, ֆիրար իթ- մէք իւզրէ պուլունմուշլար իքէն, հէր նասըլ իսէ չամաթըլարը տու- եուլտուղունտան, եալընըզ պազը չամաշըր վէ էփէք սաթըր էշ- եա սիրգաթ իլէ ֆիրար իթմիշլէր տիր։

—Սէլանիքօլունի րիվայէթինէ կէօ- րէ, բէք չօգ վափօր գումբանեա- լարը աճէնթէլէրի, չէհրիմիզ թի- ճարէթինին մաժուրիյէթինէ էմին օլմագըլըրընտան, պուրասը թէրք իթմիշլէր, վէ պիր խայլի ատէ- մուհաճիրլէրը եօլա գօյմագ իւզրէ պուլունմուշլար տըր։

—Մէզքիւր ղազէթա, Անատօ- լու գըթասընտան պաշ իթալիէ օրտուսը, պիլ միւնասէպէ, Աթմա- նասա Սիլէզի էհալիսինէ հիւքմ իտէն գըթըլըգ միւթէպիլինտէն պէք չօգլարըն հիճրէթ իթմիշլէրինի, վէ կէչէնլէրտէ եալըզ 25,000 ֆամիլ- եանըն, Միւճթէհէտէի Ամէրիգա մէմալիքինէ հիճրէթ իթմիշ օլաճագ- լարընը պէեան էյլէմիշ տիր։

—Գալաթատա Կ. Զօֆօսա գարա- գօլու ճիվարընտա ինչա օլունմագ- տա պուլունան պիր արսանըն գում- լարը իչինտէ չօճուգլար օյնամագ- տա իքէն, պիր քիւչիւք չօճուղ նաշը պուլուպ, [illegible] վէ թահգիգ ալըճագ [illegible], պէքճի կէօրէրէք, գարա- գօլա թէսլիմ էյլէմիշ, վէ թահգիգ իլէ մուայէնէ պէչ պունըլ [illegible] մէյտանա գըլմագ տիր։

Զէնիա մահալէսի պէրու հալքը թա- րաֆըլըրընտա [illegible] իւզրէ պուլունմագտա օլան Կիրակօս Է- ֆէնտի Գուզանճեանըն, կէչէն հաֆ- թա վաֆաթ իթմիշ տիր։

[illegible] լէդ պուլունան մահալլէրտէ, էմիսի իլէտէ պուլունան պիր զօգ թէլէ- ֆօթ փուզուլա կէլմէքտէ օլմագ, մաթէճէհաիւֆի ալըմ օլունմուշ ի- տի, վէ պու իքինճի աֆէթին գու- հալի տէ, գալտէն մալիւմանըն մալըմ իտի, չիւնքի, գըթըլըգ թէ- նիլէն աֆէթին, կէօպէք կէօպէկէ եարրըշմըշ օլան իքի էյիլ չօճուգ- լարա պէնզէտիլիյորտէն, թայինի խասըլըլըլ իլէ պիրիւքէ կէ- չէճէք, Թարիխլէր իլէ Թամաւի օլունմըշ պիր սահիփսի եօգ, վէ իքինճի պիլտիրմէք պունտան իքի մաֆտասանէ, Վան Թարաֆլարընտա կիւմիւշլիքի թէքլիֆ իթտիրիլմէք, հէր հալտէ պիրիւքէ հէքիմ վէ էճզա կէօթիւրէճէքլէրի, պու է- սասա մէզմի պէեան իլէմիշ իտի։ Հէր նէ գատար կիւճ գալըյըմ իտէ, մա մէճմուեէ իշլիմիւքլէրի- նէ կէօրէ, իշանէ գօմիթէսի թա- րաֆընտան, օլ թարաֆա կէօնտէ- րիլմէք իւզրէ, պիր տօգթօր տրա- նըլմագտա իմիշ։

—

Մ. ԿՕՇԷՆԻՆ ՄԷՄՈՒՐԻՅԷԹԻ

Թայմըզըն Բարիս մուխապիրի թա- րաֆընտան մէզքիւր ղազէթայէ կէօնտէրիլէն, վէ Էվրօբատա թէա- սիրի էզհանը մուճիպ օլուպ, թէ- լէկրաֆլա պուրատա տախի իշաա օ- լունան պիր գըթա թահրիրաթ, Փալ Մալ Կազէթէսինտէն թէրճէ- մէ իտէրիզ.

«Մ. Կօշէն, չարշէնպէհ կիւնիւ պուրատա պուլունմուշ տուր։ Ճիւմա կիւնիւ տէ Իսթանպօլա միւթէվէճճիհէն պուրատան հարէ- քէթ իտէճէք տիր։ Միւշարիւլէյ- հին Իսթանպօլա վիւրուտու, ինթի- զար օլունուր քի Շարգ իշլէրինէ տահա հարարէթլի պիր սուրէթ վէրէճէք տիր։ Պէրլին մուահէտէնա- մէսի պէյնէլ տէվէլ վէ գըթասինէ ի- ճրա օլունմասը, հէր հալտէ ...

պու քի պիր Թագըմ Նօզթալարը պաղը սէպէպլէրէ մէպնի չիմտիեէ գատար իճրա խտիլմէմիշ, վէ ալէթլէրին հարէքէթի միւշքիլէսի մուաթթալ գալմըշ տըր . . . :

Մէսէլա Գարատաղ մէսէլէսի վէ Եունան մէսէլէսի հալլ ու ֆէսլինէ օլունամատըղը կիպի, վատ օլունան եախոտ մամթլուպ օլան խուլաստ տախի հէնուզ պաշլանըլմամըշ, վէ մէսարիֆաթը ֆէվգէլատէեէ վէ իտարէճէ սուլի հալլէրէ հոլէա տէվամ խտիլմէքտէ պուլունմուշտուր: Եվրօբա պու հալլէրի կէօրէրէք հիտաէթլէնմիշ տիր, վէ էկէր Ինկիլթէրրատա ինթիխապաթ վուգու պուլմասա, եախոտ մէզքիւր ինթիխապաթ տիկէր պիր նէթիճէ հասըլ կէթիրմիշ օլսա իտի պիլէ, էհալինին էֆքեարը պիհի չէ.յի պէեան իտէճէք իտի: Վաղաա Ինկիլթէրրատա.քի Թէպէտտիւլիւ միքէյս իւզէրինէ, Պաղը Ալի, էհէմմիեէթի ազ օլան պաղը խուսուսլարտա մէզէ.քինի Թատիլ իմմիշ իսէ տէ, պօլիթիգասը էսասէն Թէպտիլ օլմամըշ տըր:

« Պունուն իւզէրինէ, Մ. Կօշէնին Իսթանպօլ սէֆարէթինէ Թայինի վուգու պուլմուշ, վէ միւշարիլէյհին Մըսըր խուսուսընտա հիտաէտար օլմասը, պօլիթիգաճա հայլի օտուզու սըֆաթա նիսպէթէն, քէնտի տուըլ մէմուրիեէթի Օսմանլը իտարէսինի խալաս իչին օլտուղունու մէմուշ իմտիլմիշ տիր: Ինգիլիզ տիր քի պու խուսուս հազըգաթը հալտէն պաշլը տէ.յիլ տիր, չիւնքի միւշարիլէյհ, ումուրը մալիեէյի Օսմանիեէյի խալաս իմմէք իչին Իսթանպօլա կիթմէեօր: Պունունլա պէրապէր քէնտի մէմուրիեէթի տէ սըրֆ պօլիթիգաճա տէ.յիլ տիր: Շու գատար քի պաշլըճա նօզթայի հարէքէթի, ումուրը սիեասիեէ օլուպ, մաթլուպ օլան մադդէսա տէ Օսմանլը խաղընէսինին խալասը . վէ եախոտ տահա հէնուզ Թամիր [illegible] լօբսատան տահա էյի պիլիր քի, Պէրլին մուահէտէսինին ահքեամը բէամիեէտինի իճրասըզ պըրագմագ, միւմքին օլամազ:

«Իւքի սէնէ պէքլէտիլքտէն սօնրա, միւբիեեէճէ պիր միւխթէլիթ գօմիսիօնուն Թէշքիլի, վէ ումուրը մէմուրէսինէ պաշլամասը, ֆիլիէն իճրա օլունմայը տըր: Վէ պու արզուեու, հէմէն մէյվգէի իճրաեէ գօյմագ լազըմ տըր:

«Ինկիլթէրրա տէվլէթի, պունա էօն անաղ օլամազ, զիրա Օսմանլըլար, քէնտի տախիլի իշլէրինէ Եվրօբա միւտախալէյէ իմիէօր տիեէրէք, պունա գարշը, Պիւզանսիլը գապինէթասըն հիմաեէսինի տալէպ իմմէքլիկէ պաշլամըշ տըրլար: Պինտապէրին Ինթիխապ տիր քի պու խուսուսա, մուազզամ տէվլէթլէրին իտարամարը իւզէրինէ, Թրանսա տէվլէթի Թարաֆընտան Թէշէպպիւս օլունաճագ, վէ տէրհալ պու պապտէ քէյալի մուվաֆֆագըեէթ խտիլէճէք տիր, զիրա Եվրօբա, Շարգ իշլէրի ճիհէթինչէ մէհարէթսիզ պուլունուեօր խուսուսընտա ալէյհինտէ զուհուրա կէլէն պիր ֆիքրի նասէգաթը, պիր ան էվվէլ տաֆինէ չըղարմագ նիյյէթինտէ տիր: Պինաէն ալէյհ Պապը Ալինէ, ումուրը խարիճիեէ պաշմագ իւզրէ, պիր միւխթէլիթ գօմիսիօն մէշքիլինի գապուլ իմմէսի Թէքլիֆ օլունաճագ տըր, վէ պու գօմիսիօն, Եվրօբանըն հիւքիւմէթի միւշթէրէքքէսինէն իւթիզամ օլունաճագ, ահվալը հազըրէեի թիւնեամըն ըսլահ ու աստիքինի մուխաֆազա իտէճէք տիր: »

Թայմիս գազէթասը, մէզքիւր գօ[illegible] մէսարիֆաթը սատէճէ սադէլէտիլմէսի չալըշաճաղըմը պէեանտան սօնրա, Պէրլին մուահէտէսինէ վաղը խալըթլիճ օլան տէվլէթլէրին, Թիւրքիաեա խալահաթ իճրաաը իչին գաթին գարար վէրմիշ օլտուգլարընը պէլլէտմիշ տիր:

ՀԷՔԻՄԼԷՐԻ ՏԷՍԻՍԻ

Նէչէնէլէրտէ, պիր հէ.քիմ Թարաֆընտան, քէնտուլի չալըշմալարա, միւլքիեէսինի միւթարրիֆինին էվվէլինտէն խալէր միւրիւտինչ օլմալարընտան տօլաեը զուհուր կէլէն սիթէմ ու Թէշէ.քքի, զաղէմա օգունանլարտա մալում տըր:

Հէ.քիմլէրտէն հէրնէտի խնամիսէթ պէ.քլէնիլմէ.քտէ օլտուղու հալտէ, Նիչէլէրին իսէ մուզայիփի օլարագ. լաղըմ կէլէն հիւմէթ ու բիւթէթի էվ Թէշէ.քքիւրի իշհար իթմէնէլէրի չէօյլէ տուրսուն, չօգ իւֆատա էօյլէ հիւմէթսիզլի.քլէր վէ էօյլէ էսիւեէթլէր վէ տէսիստէլէր իճրա իթմէ.քտէ տիրլէր քի, հատտէն գիւեատէ չասանը Թաղալիհ տանըլըմա ճայիղ տիր:

Պիզ օլ պապտէ չօգ չէ.յլէր միւնէտիմիզ իսէ.ք տէ, եալընըզ կէչէն հաֆթա, վէ եալընըզ պիր տօգթօրա, իքի կիճէ իսմ իսմէ վուգու պուլան խնամագըզըղընաղ ու սիհ իա քայիտիմ:

Շէյլէ.քի, կէչէն ճիւմա իմէ.ի կիճէսի, Թամ սաաթ 7 րասաէլէրինտէ, չամ չամ գարու մուբալասըղտա, պիրգուսամն սէեանարագ գաբուսու աչարլար. Ֆադըր պիր աատամ իչէրի կիրէր, վէ տօղթօրու միւմաիլէյհի կէօթիւրմէք իչին, տըշըրըտա պիր քէյֆիյաթ գատըն պուլունտուղուն խապէր վէրէրէք, էրքէն կիտի էսվապըր, վէ միւմաիլէյհ տախի, պէրապէր իւանմեթէ կէլմէլէրի խասթէնին գօչար, վէ քիւաղըքա գալէմ վէրմէլերա ահէյտէն սնուվթամաշ օլուզսուզմասըն, լազըմ կէլէն բէչէլթաեէ միւրաթ իւլէրէ, քէնտուլի չաղըրան աաէմի պիրլիքտէ խանէսինէ կէտէրիր, վէ բէչէլթաեէ մէրիա:

Մէրգում բէչէլթաեէ արաղտան սօնրա, քէնտուլինին ֆաղըր պիր սայդաձէ օրուզուլրունա սէնաւն խանէ տօղթօրուն ուչալըսա, եագըրդա պուլունան պիր գահվէ խանէ միրէքէ, սարղաֆանէսին օրասըն կէլըղ հագըլրամըչ օլան պիր Թանէ գալոն պարայըրը ալմըշ, Թէնիլին խաւեր, վէ Թամախքեարլը սօզթօրու միւմաիլէյհէ ալըբ լը Թէ մէճպուր օլուր:

Թէրասը ասաղա՞ր, ուչադ կիտիպ, մէզ.քիւր գահվէյէ սիւալ իթարիկինատ, էօյլէ պիր չէ յաէն խաօթըրատ օլմասըզլարը ճէվապըն արըղընտան, խասթանըն էվինէ կիտէր, վէ պուլունտու տիկէր պիր աստմա վուգուլի հալի պէեան իլէ, լաղըմ կէլէն միւրիթանը խըմէր, վէ կէրչի էվվէլա, «պիզ պիլմէյիզ, օլ տօղթօրու կէլիմ չոլըղան աստմ պիրիմ տօսթուրըն իսէ, պէն չիմտի կիտէր պիր հէ.քիմ պուլուր կէթիրիմ տէտի, վէ կիթմի կէթիրտի, պարա լոդբրալըղը օնունլա իթմէլիխին» էօլունտա լաղըրթըլուրտա պուլունտուղուն սօհպա, հէր նէ գատար մէրգում տտամ, պիր արալըղ պարա վիրմէքլիք գուլդէշըր իսէ տէ, էօթէլէն խաստա օլան գաորն, Թէ.քմիլ նանքէօրլիւքլիւ վէ Թէրպիւ.եէքիւլլէ իճրա իտէրէք «Է՛, ի՞նչ կըլաջ եդէր, ի՞նչը պարասըզաւ, մէն.ք Ֆուգարա էն.ք, պարա ունի նէ Թըդ ին.ք մազի խրիկէ» տիյէրէք պիր Թագըմ Թահգիրամիզ լագըրտըլար իլէ պաղըրմաեա պաշլադըղըման, մէրգում տախի նիյյէթինտէն վազ կէչէր, վէ սօղթօրուն ուչաղը սա Թէհիւաէսըն հէյրի աէօմէ.քինէ մէճպուր օլուր:

Պու հիւքայէտէ պիր լուղէթ պիլէ միւպալաղա պուլունմատըղըն պաշգա, չունու տախի սէօյլէրիզ.քի, պէ.ք գըսա սուրէթտէ նագլ իթմիշ տիր:

Նէյլէյիմ Իւքինճի հիւքայէյէ:

Թէրասը կիճէ, եամի պու պաղար ադշամը, Թամ սաաթ պիր րասաէլէրինէ, եինէ միւմաիլէյհ տօղթօր. սուֆրատան գալղըպսա սիկարասընը եաըմադտա, վէ գալվէ իւթէ հէնուզ կէլմիշ օլուպ, Թրապէզտա իւզէրինէ պէ.քլէմէքտէ իւքէն, գարու փուլուլուր, իչէրի պիր աատամ կիրէր, վէ աճէլէճէն եէթիշմէսինի րիճա իտէր. Վէ տօղ[illegible] էֆէնտի, պիր եադըզ պիր գարըճընին էօլէճէք պըրաղարաղ, խասթանըն խանէսինէ գօշար, վէ էլինին պիրի բարմագլարը արասընտան եարըլարագ, ֆէնա սուրէթտէ եարալանմըշ օլտուղունու կէօրիւր, վէ ի. ճապը իւթթիլըստա բէճա խրէր: Պու եարանըն սէպէպի տէ չուկ խիճ չէօյլէտիր. չէ գիւ աայէնին պաղը Թօպլօրըն մէրպու Թօբրավըղըն էօլէշաղըղ ամբա ստի մէռանէն սէրի տաշալար չէօյլէ չըղարագ ոչ, գըդանը գալըմ պաղրի՝ պիրի իչեան, Թիւքիւն սագլըղի չէ կէօրիւնին իւսէ տէ, վէ իւսաքսէնին պաղըն իթաէտտին, չէքմէն ու ֆիքրի ստէնիլալա չէվաա գիւլիւքիւ, հինթահաշ վէ պարմագլարը եարալաեագադ. Պէ.քէլ քարիքաէն:

Պու եարանըն տէվայը վէ խասթայէ Թէթէնի պարաճուղ.թան ալէր իւթի պէրէ.ճէ գէօրտուղու Թէրէ եաղըղ աղրանդըրը, լաղըմ իտէրէ Թէսքին սիքէսէ տըշ իսթէմէսինէ, խաստէեէ եարալը պարմագլարընա մէրհէմ գօեըլմագ, եախու միաէզզաէն Թամամ իչին սիւ թէնէպ մէզ.քիւր Գահվէճի օլ չու գաճըր վէ ս. գապըն վէրէ.քէս մէճ ըս Թէլ սէէմէզ. կէրէ.քէն Թէսքին իտէնէն էվվէլ, իչէրիսինէ ցիմ ու մէր կէրմի, գահա վէ ռամոյտօր Թուրկերէ.քէ Թէճրիպէ իթմէսինէ:

Պու եարանըն սէպէպի տէ չու

Ֆէրասը սաարագ սաղլարը քիլիտ, մէզ.քիւր գահվէ եէ սիւալ իթարիկինատ, էօյլէ պիր չէեաէն խաօթըրատ օլմասըզլարը ճէվապըն արըղընտան կէլմէլէրի:

խմիշ. չէօյլէ.քի, պունլար պիր գաղըրտաաշ, Իւսքիւտար Թարաֆընտա կէչմէ.քտէ իմէն, գանն օլունտուղունա կէօրէ պաշլարը տիւման օլմաեա պաշլարըն պիր Թագըմ գաղըղըլարը հէր նասըլ իսէ գաքըղտըղըն պէքլէրինէ պիր մուարագա գուհուր կէլտիքլէրինտէն, գաքըղտըլ քիւրէ.քի կէօրիւնին պունլարըն գաֆա պաշլարընա եէրլէշտիրմէք իրմէ.քտէ իքէն, մէզքիւր գատընլարըն իւքինճի էվլէտը, մէզ.քիւր էլի պէրապէր Թէօգթօրա պաշվուրմաեա կէլտի:

Տօղթօր մէրտուվէնէն աշաղը ինէրէ.ք, վիզիթթանը պաղըշլաեա պաշլար: Խան սահիպլէրի, «Տօղթօր, պիզ սիզի եարըն սապահ կէօրիւրիւզ» տէյէր: Վէ տօղթօր տախի, «Պունուն ապէթի պէօյլէ տէ յիլ տիր» տէ յէրէք, աճէլէ պիր Թագըմ աէօգթօրլարը ճէօբլէրէ վէ մալ սաճիպինի աշաղը կէթիրիր, տիշ պոքլէրին Թարաֆընտան պիր Թագըմ Օսմանլը պուլունտուղուն էսիլ իւստէնէ կէլըրըք պաշլամըշ, Թօգթօր իւնիւքիւն, վէ եիւքսէք սէսլէ, «Գէլ տօղթօր, պաշգա պիր եէրէ կէլ, իմ տէ, օրատան վիզիթթանըզը ալըրըմ» տէր, վէ միւմաիլէյհի Թօլուշուրմա Թօլուշուրմա պաշգա պիր խանէյէ կէօթիւրիւր, վէ տօղթօրա, «Սիզ գարու էօնիւնտէ ալաճագ աա, պէն սիզէ խաբէր վէրիրիմ» տէ յէրէք իւքէրի կիրէր, վէ գէվզըլը տօղթօր տախի, ուչագը էլինտէ ֆէնէր օլտուղու հալտէ, իւքի լու սագըշտա, սօղագ-տա պէ.քլէր օլուր, վէ պանանէն գօղ կէլէրէք պանլարը իւքէրի լարը Թաքիթ իթմէքտէն:

Իւքէրի կիրտիքլէրինտէ, պիր գաչ ֆիքրինին սուֆրատա եէմէկ եէմէ.քտէ օլտուղլարընը կէօրիւր, վէ լաղըմ կէլէն հիւրմէթ վէ րիայէթի կէօրմէեիւ, պիր Թագըմ պիր Թագըմ սահտիփի պուլուրագ օթուրուր:

Եէմէ.քտէն օլտուղան պիրի, գաղըրտաաշ սօղթօրուն տէ պէքլէտիլմէսինտէն աթղըրագ վէ, պունլար Թագըմ Իւլվէլի վէ Թըրմըզըլը կէօտէրտիքլէրին պաշլարընտա Թապլըլը լաղըմ. «Սիզ կիտէնի՞զ, կէլմէյինիզ պիլէ» տէնիլիր, վէ պիր Թագըմ լաղըմ սէօզլէր պուլուրագ, պարալը.քլըգ Թէքմիլէ եալըլէ էօրտէրէ.քէն օթուրա.քտէն, տէն մարսըզ լագըրտըլար իլէ պիր Թագըմ գաղըրտաաշ իսմի իշիտտիքլէրին. «Սիզ կէլիրտիր սէն պէքլէ» տէր:

ԿԻՃԷ ՍՈՒԼԹԱՆԸ

(140)

—

ԳԷՇ մէմիսիմնէ նիսպէթէն եաբրագլարը տէօ.քիւլմէմիշ իտի: Իօթէտէ պէրիտէ եափրագլարը տէօ.քիւլմիւշ պիր Թագըմ մէշէ վէ բէլամուր աղաճլարը, ֆէվգէլատէ ինսան քէմի.քլէրինէ միւշապիհ օլարագ, ուզուն տալլարընը գուպագէլի սէմավէեէ տօղրու ուզաթմըշ, վէ պունլարըն ալթլարընտա տախի պիր Թագըմ չալը չըրբըլար Թէօրէմիշ իտի: Տըվարըն իչ Թարաֆը տախի պիր չէ.քիլտէ սարմաշըգ եափրագլարը իլէ գաբլը իտի: Նէր նէր աղաճ արալարընտա աչըգ մէսաֆէլէր պուլունուեօր, գանն իտէրտին քի պու մէսաֆէլէր խասաէթէն սանէլօ իտիլմէ.ք իչին Թէրթիպ իտիլմիշ իտի:

Գէչ օլմագ միւնասէպէթիլէ, աղաճլարատան զէմինէ օլ գատար եափրագլար Տէօ.քիւլմիւշ իտի քի, եուրիւտիւլտիւքլէրինտէ աեագ սէսի իշիտիլիեօր իտի: Լիւ.ք իլէ Րէնէնին իչէրի կիրտիքլէրի սըրատա, պիր սիւրիւ գուզղունլար, գարկա սէսլէրի չըգարարագ ուչուշըեօր, վէ չիֆթին իւզէրինտէ տէօնմէքտէ պաշլարըեօր:

Պու տալըղ կէօ.ք ախըմընը օլուպ, կիւնէշ տախի պիր Թագըմ պուլուտլարըն արգասընա կիզլէնմէ.ք միւչ իտի, վէ եափրագլարը գուրիւմիւշ սագըլալարը նարինճէ պիր րէնկէ չալըեօր, վէ Թէօրէդան տախի պիր Թագըմ լաղըմ Թէօգգէլէր միւշագատան չըգարարագ պիր եէրի տալըլար չէքիլէրէք կէլտիկլէրի:

Րէնէ, էթրաֆընը ինճէ իչին Թիւնէ միւ.քէմէլ մաահէլլէրէն, մէրհամէթիւլ Թէմէթիւմէ վաղըլ մալիքեան պիրլիքտէ կէլէն միւքէսէ իւքլիւք, լազըմ ճիւ.քմէն ճէվապ իտէնէ ժէմ ու գնանդա շու պէրապէր կէլէ.քէրէ.ք Թէօսէն, տիւանէ գօնէ Թէօլիւքտիւ Թինտէն քէնաբ:

—Թամ ճէնազէ ալայինէ լա.ք աալ պիր զէման, տէտի քէնտի քէնտինէ, աէօրոլւսա Թաալիդ պիլէ պէնիմ եասըմը Թաքթաքիր:

Հօլ պու քի պարօն տը Պէրժան, չիւպհէսիզ, նագշ ու Թարիֆ իթթիփիմիզ մահէլլէ րէ.ք պէշէր օլաճաղընտան, չու եամանտէն ն՚ միւքէսսէր վէ նէ՛ տէ ֆի.քրի մէչքալ կէօրիւնիւեօր իտի, պիլա.քիս մէմնունէա ֆէվգէլատէ պիր մահզուն պէ.քէմէթի տաիմի գաքլըշաէ պիրմիշէնէ օլունուեօր իտի:

Պինաէն ալէյհ, Գարմէնին նիշանըսը, քէօշէ պուճագլարը հագրգնան մաքմալէթը Թամամ իսէ պու լունտուղու չիմտին պարգ տէյէ լոնտէնիրինի, վէ պիր ազ էվվէլ չիքար ու իշալ իւքէտիւքլիւկ ստրալըղ մահէլլէրտէն էն պիւյիւքինէ վարըլ օլտու:

Պու մահէլլէ, ինքիրմի պէշ օքթադ անազ օւզուն վուսութլունա, վէ ճի ճի իւքի անազ էնլիլիքլինէ, Թըրպըղը հաւմըրտա չէքիլմէ իտի, վէ իւչ սըրա չամ աղաճլարը, գանըն պիր Թիվար կիպի մահէլլի միւտաէյիրինին մէրքէզինէ

էթրաֆինէ հալը իմմիշլէր իտի:

Պու մահէլլի պիր ուճաճա էլէտ օլարագ պուլունուեօր. իչ պու մահէլլի աղաճլարընըն աժընսըզ պէօլիւմ պուլունուեօր պօսթլարը գանըն կէօճիւն օլան աղաճլարը էօլէճաք պիր մէվգիի վէրտիկի եալըլ իլէ ֆիքմէթ իսէ տէ, աեաթլըճաղ ինքէմմէլ պիր սէս քաեէտ իտէր քի, էտէտ ազ օլուր:

Իշթէ Լիւ.քին սուրաթըզը մահէլ, պարասը օլուպ, մէրգում, ճէվարըն պիր քիօշէսինէ եաղլաշմըշ իտի:

—Միւսիւ մար.քի, տէտի, գանն իտէրիմ քի պուլունաճաղըմըզ մահէլ պէ.ք միւնասիպ տիր, տէյի՞լ մի:

—Էվվէ՛թ, միւսիւ պարօն, պու խուսուսատա պէն տէ սիզին իլէ հէմ ֆիքրիմ:

—Ցիմէ.ք տիր քի պաշգա պիր պիր մահէլլէ արամագլըղը պիհուտէ տիր:

—Պիսալիտիւն պիհուտէ տիր:

—Հէմ պու րամիլ Թօբրագը եաւմուշագ տըր, վէ չօգէլ Թաշը վէ սայիր օրմանըր եէթիշմէն, գօլաեաէ վէ Թէսիւլէ.ք Գօրգուսու աս եօգ տուր: Պու մահէլլ աէթթա պիր ճէվահիր տիր, վէ Թէպեին օլունուլ, միւսիւ մար.քի.քի, պէն պուրասը իւչ Թէֆալարը քէմալի մէմնունիեէթլէ աէօրէքքէլիւ իմմիշիմ տիր:

—Իւչ Թէֆա՞մը, Թէքի Թէքրար Րէնէ պէնիմ չօպըղն պէնաեըղը:

—Էվվէ՛թ, միւսիւ պարօն, պէ.ք աննը սօլարէսինի պէնիմ աէ.քէլէէ վէրտիկի ֆիքրինի եէ.քէ աէօլւէէ, Թէօլիւմէլէր սէվինճինին տօլա.ք տէրէճէեէ ալաճաղըմ:

—Պէօյլէ իսէ, սիզին Թէֆտիշինէ պու եէրէ կէլի՛ն, տէտի Րէնէ:

—Միւսիւ մար.քի, պէնտէնիզ էյէլիւ եէմեաքիւլաշ օլտուղունուզ իքէն՝ ասըս պէնտէ պիր չէ քի պիլէճէք տիր. Պանանէ պէ.քլէրիմ պէօնտէն պաղը գօնիւլիւմէ, սըգըր իսէ, պիրլիւ կէօրէպիլիմ Նօլտ-Տամ քլիսէսինին սաաթ սէքսէն միւրէ.քէպ պիր արա, Թէֆսիրի մէշհուրիւ քէօհնէ.քէ՛միմ: Թէքէմի՞ն օլունուզ, միւսիւ մար.քի.քի, էքէր մահէլլէտէն միւթէպէսսիմ սիզին տախի պէնտէ հէ՛մ Թէվէճճիւհ իսթիտատընա պաղրըճագ չօգ պիր մահէլլէ պուլունմազ:

—Պէնիմ իչին պէօյլէ պիր մահէլ Թէֆտիշինին պուլունմասը պէնիմ միւռէքքէպ, միւսիւ պարօն, Թէնէ ճէվապ սիմէտ Թէրաֆիմ. Թէօքէլ սաչըղըմըզ Թէշէքքիւրիմիզէ. Պէրժան պու լագըրտըլարը իւնեէ գըզէրէ.ք, ճէվապըն նէ իսէ տիր մէրէ պէ՞լ վերիլէճէկ չէնանըսղաղ:

— Ինչ տէֆամը, տէյի Թէքրար Րէնէ Թէօչէպ մահալէտէ:

Վէրտի Րէնէ, աշիքեար պիր Թահգիրլէ:

Պէրժան պու լագըրտըլարը ճէվապ վէրմէտի, վէ Մ. տը Րիէօ իլավէ իթթի,

—Պաշլանալը՞մ մը, տէտի:

—Էվվէ՛թ, էվվէ՛թ, պաշլանալըմ, միւսիւ մար.քի:

Պու էսնատէ Պէրժան էլէրէ, պիր մէշին գապ իչինտէ հէֆթ խանէլի օլարագ ինճէ վէ ուզուն պիր բա.քէթ ալտը: Պարէհա մահֆազասընտա չըգարտըղը, պիր չամ աղաճընըն ֆէնա ալթընա. Պէլի.ք Մ. տը Րիէօ տախի քէնտի մահֆազասըն չըգարտը:

Իքինճի գաբսալը հարէ.քէթը զիլաթէ.ք սաֆէմէզ պուլունուեօր, պէնճէ քէլիմէլէրինին ճէվապըլարըն Թէօլիւք տէնի մէօնտէ, պիլէ.ք գօշա հաեէգէթինէ ընճէ մէզ.քիւր սէբր լապէնթին:

Հէր նէ հալ իսէ, իքի խասըմլէր գըլըճլարընը չըգարտըլար, ալաթըն վէճհ իւզէրէ Թէօչէրէրէր, վէ Թէսատիւֆ էօյլէ կէթիրտի քի, իքիսինին տէ գըլըճը, պօյճա վէ գիվէթճէ էյիլէրինէ միւսավի իտի:

—Իշթէ պու լէ, տէտի պարօն, եէրատէ ուզուն վէ ինճէ բա.քէթի կէօթէրէրէ.ք, պունունլա պէրապէր իւքիլէնին պէն, Թէզէ գըլըճլարըմըզ միւսավի կէլէտէ տէ իւքիլէնիրէ.ք, իքիսի տէ

բիրեզ» ճէվապընը ալըր, վէ օլ պապ-ալէ իգթիզա իտէն պագը սիթէմամիզ քէյլիաթըդ պուլունտուղունտա իսէ, հէր թարաֆտան պիրէր եօլտա թահզիրամիզ յագըրըլար եաղմասըա պաշլատըլդըտան, ֆիքրինտէն, «յանէթ եւվլինվիզէ» տէյերէք, քէնտուլի գարտաշան տիչարըը աթար:

Իշթէ հէքիմլերէ, չօգ տէֆա պու եօլտա պէտ մուամէլէյէր գուհուրա կէլմէքդէ օլտուղունտան նաշի օյմագտա տըր քի, չօգ հէքիմլէր, հէր եէրտէն զիեատէ, Պէյօղլու թարաֆընտա իգամէթ իթմէքլիկէ գօշուշմագտա տըրլար, չիւնքի հիչ տէյիլ իսէ օլ թարաֆտա, հէր կիւն պու եօլտա չէյերէ թէսաուֆ իթմէքդէ տիրլէր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. Պատրիարք Հայրը Վանայ և ուրիշ տեղերու մէջ պատահած սովէն աղէտից ազգէն առնըլու և միւսանգամ չպատահելու համար ինչ ինչ միջոցներու հետ առաջարկած էր Բ. Դրան՝ որ Քրդաց և այլոց հարստահարութեանց իսպառ բարձման համար այժմէն ազդու միջոցներ ձեռք առնուին. վասն զի ինչպէս փորձը ցոյց տուած է, երբ գարունը վրայ հասնի, վայրենի Քրդերն իրենց որջերէն դուրս ելնելով Հայ գիւղացւոց վրայ պիտի թափին յափշտակելու համար Հայուն հացն և այլ ունեցածը, որով հաղորդակցութեան, երթեւեկութեան և արտերու մէջ աշխատութեան մասին ապահովութիւն չը պիտի մնայ, և հետեւանքը պիտի լինի դարձեալ սով, թշուառութիւն և անձանց կորուստ: Դժբաղդաբար, չատ չանցած և աճա իրականութիւն գտած է այս նախատեսութիւնը. վասն զի Վանայ սովելոց յանձնաժողովէն մայիս 7/19 թուականաւ ընդարձակ հեռագիր մը եկած է Ս. Պատրիարք Հօր, և լի է Քրդաց նոր խժդժական արարքներով: Հեռագրին բովանդակութիւնն այս է թէ «մինչդեռ Ս. Պատ-«րիարքն և Սովելոց Կեդր. Յանձնաժո-«ղովն, ինչպէս նաեւ չատ մը նպաստա-«մատոյց և բարեսէր անձինք ամեն ջան «ի գործ կը դնեն սովուն աղէտից առնէն «առնլու, Քուրդք օդերը պարզուելուն «պէս՝ իրենց սովորական գործն եղած «ասպատակութիւնն սկսեր են. Հայաս-«տանցի Քրդերն Արճէշ և Ալջավաց գաւա-«ռաց հունձքերը բռնութեամբ և կոտո-«ղութեամբ իրենց անասնոց կերցուցեր «աւրըշուկեր և Հայոց կովերն ու կենդա-«նիները քշեր տարեր են. Զօգօ գիւ-«ղէն մէկն որ արտին մէջ կաշխատէր «եղեր, սպաներ են. Ջաղացքները կո-«խելով գտնուած ալիւրները յափշտա-«կեր և սերմանցու ցորենն իսկ տարեր «են. մինչև իսկ մահուան ճիրանէն թըշ-«ուառ Հայերն ազատելու համար յանձ-«նաժողովին ղրկած ցորենները ճանա-«պարհին յափշտակեր են. տանողներէն «մին սպաններ, միւսն 30 տեղէն չարա-«չար վիրաւորեր և մին ալ ձորը նետեր «են: Սովուն աղէտից վրայ վայրենի «Քրդաց հարստահարութեան աղէտն ալ «յաւելնալով, ժողովրդեան վիճակն ան-«հանդուրժելի կերպարանք մ'առեր է. «իսկ կառավարութեան պաշտօնեայք այս «ամեն վայրագութեանց դէմ անտարբեր «կեցած են իբր պարզ հանդիսատես, և «հետեւաբար հարստահարիչք քաջալեր-«ուած են այս վիճակէն: Եթէ այս խժ-«դժութեանց առաջը չառնուի և ապա-«հովութեան միջոցներ չտնօրինուին, ժո-«ղովուրդը ցիր և ցան պիտի լինի, և սո-«վուն համար եղած ամեն աշխատու-«թիւնք և զոհողութիւնք ապարդիւն պի-«տի մնան:»

Կը լսենք թէ Ս. Պատրիարքն այս սըրտաճմլիկ հեռագրին ստացածին պէս՝ փութացեր է շրջաբերականով մը նորա օրինակը հաղորդել պետական բարձրաստիճան անձանց, ինչպէս նաև կայսերական պալատան, յանուն սովեալ և հարստահարեալ ժողովրդեան Օգոստ. Սուլթանին գթութիւնն ու պաշտպանութիւնը խնդրելով:

Նասըլ քի անլաշըլմագտա տըր, չու պալէտաէքի Մասիսին պէնալինտէն անլաշըլմագտա օլան Վան գահթզէտէկեանը հալի, բէք էսէֆէնկիզ վէ տէհշէթամիզ տուրէթտէ տիր, կէօչէր էվլի Քիւրտլէր, միւհթաճին իչին կէօնտէրիլմէքդէ օլան զէխայիրի զապդ իթտիքտէն պաշգա, էքիլմիշ օլան էքինլէրի տախի հայվանլարընա եէտիրմիշլէր տիր, վէ ճան թէլէֆինէ տէ ճիւրասաթ իթմիշլէր տիր:

Պու զուլումլար պիր թարաֆտան գուհուրա կէլտիկի թագտիրտէ, էկէր միւտաֆաա եօգ իսէ, տիկէր թարաֆտան տախի, հիւքիւմէթի մահէլլիյէ ճանիպինտէն ասլա վագիֆէ խուրմէթսիզլիքլէրինտէն, ասերայ ճիւրաթլար, պիլա միւճազաթ գուլմագտա իմիշլէր:

Պու մալումաթ նէ գատար չաեանը թէէսսուֆ իսէ, օլ գատար տախի չաեանը թէաճճիւպ տիր:

Պիզիմ պու Վան իչինէ տագըմըզ պիր տիւրլիւ իրաէմիշ տիր. գաղէթէպարտա, հէմիշէ վէ պիր պիրինտէն տէհշէթլու սուրէթտէ մէքթուպլար, վէ խէպէր գօմիթէսինէ վէ պամերիգլեանէյէ խիթապէն կէլմիշ թէլէկրաֆլար օգունմագտա օլտուղու հալտէ, տիկէր թարաֆտան տախի պունլարա մուգապիլ հալլէր, եինէ ղազեթալարտա օգունմագտա պուլունմուշ տուր:

Մէսէլա, պիր պիրինտէն պիր գաչար հաֆթա սօնրա, «էկէր ալ կիւնտէն զախիրէ եէթիշմէզ իսէ, չօգլար աճլըգտան թէլէֆ օլաճագլար» տէյի եազըլտըղը, վէ ֆիլվագի օ միւտտէթտէ զախիրէտէ եէթիշտիրիլտիկիւնի պիլտիրիլմիւշ թագտիրտէ, հէլէ համտ օլսուն քի, օ եօլտա պիր թէլէֆաթ վուգու պուլմատըղը օգունմամըշ տըր. վէ պիլաքիս պիր գազ տօղրու տարեայի հիւքիւմէթի մահէլլիյէ թարաֆընտան խիտմաթ վէ մուավէնէթի լուգըմէնին հիմմէթ պուլունմաթըղընտան թէշէքքիւր օլունտուղուտան սօնրա, պիրտէն Խրիմեան սրբազանըն պիր թէլէկրաֆը գուհուր իտէրէք, եանիսալ չէհիր իչինտէ պուլունան 12 պին նուֆուս միւհթաճինէ, եէտիմիշ եւլլիւգ տէօրտ ակճէ վէրիլէքդէ օլտուղու, վէ իսլահ գօմիթէսի թարաֆընտան տախի սայիր 4 պին նուֆուսա, քէզալիք էթմէք վէրիլմէքդէ պուլունմագտա անլաշըլմըշ տըր:

Պու ճիւմլէ իլէ տախի, նէֆսի Վանտա, քիմլէր, եանի գանկի մաթրապաղլար անպարընտա գալըյէ պուլունմագտա օլմադ, գօմիթէ թարաֆընտան, հէր գաչ աքչա սիւալ, վէ հէմ տէ թէքրար իւզրէ սիւալ օլունմուշ իսէ, պիր տիւրլիւ ճէվապ պիլտիրմամըշ տըր քի, պուտան, սայր մաթրապաղլարըն, եա օրատաքի իսլահ գօմիթէսի տախի լարը իչինտէ պուլունմաթըղը, վէ եախօտ մէգբուր գօմիթէնին, մաթրապաղլարը խըմմէթլէրինի վիրմէքլիկէ գօրգմագտա օլմալը չիւրհէսի հարըլ օլմըշ տուր:

Պիր տէ օրատա պուլունան սայր միլլէթտաշլարըմըզ թարաֆընտան, նէ գատար բէմտիրիլ, վէ եախօտ հէյ մի վիրիլմէմիշ օլմասը անլաշըլամամըշ տըր:

Վան հագգընտա այլընտա օլան տէհշէթալի մալումաթլարը նէզարէտէ, թէքլիֆ էհալի օթուրմաք տա Երեմիանի ֆիքրանլարընը իհրա իթմէքդէ տիրլէր կիպի անլաշըլմագտա օլտուղու թագտիրտէ, տիկէր թարաֆտան տախի, կիւլիւպ բէք բահալը պիր հալտէ տիրլէր կիպի, պիր թագըմ մէճպուրէ թօփլանարագ, պուրատաքի իսնէն գօմիթէյի հագգընտա, թէշէքքիւրէ գուլուպլարը վիրմէքլիկէ, վէ առաճնորդ իւնթիխապընա չէղդէշուրըլարը, վէ պիր գաչ եէրտէ, գանեթզէտէկեան նամընա օլարագ, թէօպրօ սէրմայէսը իտրա խէյրաթըքէրի անլաշըլմըշ տըր:

Ալա'հ վիլայէթտէ, տահա զիեատէ իյի վէ րահաթ օլտուղու, միրասըմըզ օլ հալէրինի չօգ կէօրմէք օլմալըղ, եա, իշլէրտէ մուպայէնէթ կէօրիւլմէքդէ պուլունմասընը անլաթմագ տըր:

Պունլարը տա պէր թարաֆ իտէլիմ:

Վանտա գաթէն Երեմիա սրբազան վար իքէն, պիր տէ Խրիմեան սրբազան կէլմիշ տիր. վէ էսէֆ օլունաճագ պիր հալ տիր քի, հիչ տէյիլ իսէ պաշգարտան պիրի, թէքմիլ վէ սահիհ մալումաթ վիրմէք իճապ էտէր, պիր քէրրէ գօշուլ տա պու թարաֆտա կէլմէմիշլէր, վէ եախօտ հիչ տէյիլ իսէ, քեամիլ պիր գավմ իրապէլէ, չիֆահէն անվալը հալըրէ բէթլէրի թարաֆընտան տախի, միւչարիլէյհիմ ալէյհինտէ, տէյիլ պիր թէշէքքիւր, հալթա, հիչ տէյիլ իսէ, պու ուֆագ սիթէմ պիլէ գուհուրա կէլմիշ կէօրիւլմէմիշ տիր:

Վէ տահա զորլու եէրիտէ չու տուր քի, վալի պաշա հազրէթլէրինին Ագթամար էֆէնտի հազրէթլէրինտէն, պաղըն մէմնունիյէթի էսէրլէրի կէօրիւլտիւքիւ թագտիրտէ, Մաթթէոս բի մէգրիւր մագամաթտա իսէ, հիւքիւմէթի մահէլլիյէ եանի վալի միւշարիլէյհ թարաֆընտան, լայըգ կէլէն տիգգաթ վէ մէրհամէթէ հիմմէթ պույուրուլմատըղը տախի անլաշըլմագըլմըշ տըր:

Վէլհասըլ, Վանըն հալի, պիզճէ պիր պիլմէճէ հիւքմինտէ պուլունմագտա տըր:

ԱԶԴ

Ազգային Հիւանդանոցի մէջ կոչկակարութեան ճիւղ մը հաստատուած ըլլալով, կը հրաւիրուին ձեծարգոյ ազգայինք որ բարեհաճին իրենց պէտք եղած ոտից ամանները յիշեալ արհեստարանը չինել տալ. հաւատի ըլլալով թէ բոլ ամենայնի բարեձեւ և գինմամբ նոյնպէս և ժամանակին համար ընտիր կօշիկներ պիտի ընդունին. և որպէս զի Մեծ. յաճախորդաց դիւրութիւն մը ըրած լինինք, արհեստապետը ամեն երկուշաբթի ժամը 3էն մինչև 8 Մեծ. Նոր խան ազգային Հիւանդանոցի 49 թիւ գրասենեակը գտնուելով չափերն պիտի առնու. իսկ նոյն օրը 8էն մինչև չափ առնելու համար ու ոչ կոչուի պատրաստ է երթալ:

Ազգային Հիւանդանոցի 600 է մօտ խղճալիները վստահութեամբ կըսպասեն, որ Մեծ. Ազգայինք այս հրաւէրը արդիւնաւորելու համար չպիտի զլանան երբեք իրենց Ազգասիրական պարտքը, և պիտի փութան յաճախել յիշեալ արհեստարանը:

Գործակալ Ազգ. Հիւանդանոցի
Ս. Մ. Հէօթըլէան

1880 մայիս 12
Մեծ Նոր խան թիւ 49

——

պիր պօյտա վէ պիր գուվվէթտէ օլարագ պիր չիֆթ զըրէֆ կէթիրմիշ իտիմ: Անճագ էկէր սիլահլարըմըզտան պիրի գըրըլըր իսէ, պանլարտան պիրինի ալապիլիրիզ:

Բընէ մուվաֆֆագ օլամէթի կէօսթէրտի, վէ Լիւք քէլամը տէվամ պիլէ,

—Միւսիւ մարքի, բէնա իտէրիմ, տուրածագ մահէլլինիզի կիթիրսայ իտին, տէտի:

—Տուրատա իտիմ էկէր բէք իյի տիր, տէտա ճէվապ վիրտի կէնճ օֆիչիալ, քի թապիաթիլէ պարօնուն թա գարշըսընտա, եանի պիւյիւք մէշէ աղաճընըն ալթընտա, վէ սէրվի աղաճլարընտան պիր գաչ ատըմ ուզագտա տուրմուշ իտի:

Պէրժան, Բընէնին տուրտուղու կիպի տուրուլմասընը իսթէտիկինտէն, էվվէլինտէն խասսէթէն մէրգումին պուլունտուղու մահէլլին թա գարշըսընտա տուրմուշ իտի: Պունուն սէպէպլէրինի եագընտա անլարըզ:

Թամ օլ էսնատէ, մէրգումին իքի խասըմլէրին չիմէն իչէրիսինէ կիրմէկլէրի խըզէրինէ ֆիքար իթմիշ օլան գուզկունլարտան իքիսի կէլիպ, սէրվի աղաճլարընա հաքիմ օլան չամ աղաճընըն էն եւքսէք տալը խըզէրինէ գօնտուլար: Զաւըն իտէրսին քի ուզուրսուզ պէքամէթ սաեըլան պու գուշլար, պաշլանըլմագ իւզրէ պուլունան տուէլլօյա սէյիրճի օլմագ մէրագընտա իտիլէր:

—Ղալիպա պօնժուր, տէտի Բընէ քէնտի քէնտինէ, եօլիւմիւ տավէթ իտիյօրլար, վէ պիր ագշամ պիր իքիսին նաշէսի բարչալաեաճագլարընը անլաեօրլար:

Ֆագաթ սանի վագըթտա գուզկունլար, տէհշէթլի սէսլէր չըգարարագ, հէմէնտէմ ֆիրար իթէտիլէր: Շիւպհեսիզ պօնլար պիրտէն պիրէ ֆէվգէլատէ պիր նէսնէ կէօրմիւշ իտիլէր: Մ. տը Բիէօ, պու նէսնէնին նէ օլտուղունու թահգիգգա վագթը գալմամըշտը, պարօն տը Բէրժան տուէլլօնըն իպթիտար իյլէտի: Բընէ տախի միւտաֆաաեա գէթամ պիլէ, պէօյլէճէ իքի սիլահ պիրպիրինէ չաթթըշտը, վէ իքի խասըմլէր էվվէլ էմիրտէ աթէթէ էյլէնճէ թալըբընտա մուամէլէնէ պաշլատըլար, սայր պիրիպիրլէրինի եօլլուրմէք եօլունտա թէճրիպէլէրտէ պուլունմագտայդըլար, չու հալէ, վէ իքի խասըմլէրին տուէլլօտա մէհարէթ, գաբիլիյէթ վէ չէճաաթլարընտա նազարէն, տուէլլօնուն պիր խայլի վագըթ իմթիտատ խալիպ տէհչէթլի օլաճագը անլաշըլմագտա իտի:

Լաքին պիր ազ սօնրա, տուէլլօ քէսըլի իչթիրատ կէյէնէրէք, վէ Բընէ մուգատտէմա իշի, թալէպին էյլէտէ թէչվիմ իտիպ մէյտասիտէթ իչինտէ պուլունմագտա իքէն, Նախեան կէօղլէրի բարլամաեա, վէ եանագլարընտա կէնճլիք գըրմըզըլըղը միւչահէտ օլունմաեա պաշլատը, վէ քէնտիսիլէ պարօնուն արարընտաքի մէհարէթ վէ գուվվէթին միւսավի օլտուղու օլունաճագ անլարընա, պիր գաչ կիւնտէն, վէ հաթթա պիր ազ վագըթտան պէրու խըզըրլամագ տէրքէտար օլան գաթը խըմէ էտէրխըմա հաղդ օլուռ, վէ քէնտի քէնտինէ չու լաֆըլարը սէօյլէտի.

—Նիհաեէթ Հազգ Թէալա աճըլ տըր, վէ պու Ալլահըն պիր մուհաքէմէսի տիր: Շիմտի չու աղէմ պէնիմ էօմրիւմիւ քէնտի էլի իչինտէ թութտուղու կիպի, պէն տէ անըն էօմրիւնիւ պէնիմ էլիմ իչինտէ թութուեօրըմ: Իքիմիզտէն պիրի էօլէճէք տիր, լաքին նէ իչին պէն էօլէճէյիմ: Էկէր Հազգ Թէալա հազրէթլէրի սաըլան տամարը իլթիզամ իտէր իսէ, էկէր խասըմըմ էօլտիւրիւրսէմ էպէտ ժանը պէնտէն թէֆրիգ իլէճէք մանիի օրթատան ալինմըշ օլուր, ճինաեէթլէրին մէյլի օլան պիր ալչագը թէէսսուֆ իլէմիշ օլուրում, վէ նիշանլըմ տա պանա իկեատէ օլուռ: Ա՛հ, չիմտի եաշամագ իսթէրիմ, էվվէթ եաշամագ իսթիրիմ, վէ պունու տա պարօն տը Պէրժանա իսպաթ իլէճէյիմ:

Բընէ պու եօլտա միւլահազա իթմիշ իքէն, հիւսնիւ թալիհլէ պիրլերինտէն պիրի, մէչէ աղաճընըն իւզէրինէ գօնմուշ օլան գուզկունլար կիպի, հաֆաստան սուչուդ ղայդ օլտուլար:

Լաքին Լիւք, ճահըլ ու խըրսըմընը աթըլմագտա իտի: Մէրգում գօլայճա պիր ֆիթուհաթ քէսալաէճէքլիկի մէվգիլ իտէր իքէն, պու խըմիսինտէ եանըլտըղընտան տօլայը հիտաեէթ տագըմագտա իտի, վէ հիտաեէթինտէն նաշի տէ եանըղլարը գըզարըր, անլընտան իրի սանէլի թէր ագմագտա, վէ նէֆէսինի կիւճ իլէ ալըր վէրիեօրտու:

Բընէ իսէ, թա էվվէլինտէն պէրու խասըմընը եօրմագ չալըշմագտա օլտուղունտան, պիր տուրլու Լիւք, պիր քիւֆիւր իթմի, վէ Բընէ խըթխըզլաքարը պիր սէսսա իտէ,

—Նէ՞ օ միւսիւ պարօն, եօրուլտընը՞ըզմը, տէեա սէսլէտի:

Պէրժան, պու սէօզէ ճէվապ վիրմէյիպ, զըրէֆընը պիր խայլի տէֆալար խասըմընէ սարըլմաեա չալըշտը իսէ տէ, հէր տէֆասընտա տա սիլահըն ուճու, գօլայճա կիրի Բընէնին սիլահընա թէսատիւֆ իթթի, վէ Բընէ իսէ թէպէսսիւմ իյլէմէքդէ իտի: Լաքին նախեան, տըգատան վէ սէրվի աղաճլարընըն օրմանլըղը իչինտէն մաթէսէ անլաչըլմազ սուրէթտէ պիր սէս իշիտիլմիշ քի, Բընէ նըզաքէն պաշընը գալտըրար տի: Պու տալըղ աղաճ տալլարը պլրլանմագտա իտի իսէ տէ, հիչ պիր ֆայտա կէօրմէտիլէր:

Բընէնին չու հարէքէթի պէք ճիւզի վագըթ իթմիշ իլէ իսէ տէ իսէ, Պէրժան պու ֆուրսաթտան իսթիֆատէ իթտի, մէրգումուն սօլ գօլունա, պիլէքինին պիր եօգարըսընտան եարալամաեա մուվաֆֆագ օլտու:

Պու եարէ օղլար օլմասըլտան, տուէլլօնուն գաթէ խըթամ պուլմաթըղը, Բընէ ալան գամը կէօրմիւշ իսէ, պիւրղուղ օլտու, վէ էմիր պաշխէթի պիւթիւն պիւթիւն սուպաշտիրալ, վէ էմիր թէսաֆիհ թէրր խատէրէք, էմիր թէսաարիֆէ պէմալի չըգամէթէ էյլէ իտի:

Պունուն իսէրինէ մէքիւրիւմ սաէգ օզհինէն կէօրիւլմէքէ չալըշմագ պիր մէնզէրէ օլտու: Նէօյլէքի Բընէ, էնիլլիւն մանօլուր իտէրէք, զարիֆ վէ թէրտիպլի իտի, լիւք իսէ, մէրգումուն ֆիվէրտաթի վէ գալպը կէօնտիւրմիւշ պուլունպի քէնտիսինէ լեարէթ, մէհարէթ վէ թէճրիպէլի եախշի պուլունմամագտա, վէ էր եա կիպի մագրըգնըն կիւրէշտէ կիւրեանըզ օլտուղը չերպհէսիզ կէօրիւնտէքէ իտի:

Մէրգումէն պու արալըգտա բէնիլի սոլուք, վէ ալայընտ քէօշէլէրինտէ պէնտէ պիր քէօրիւք էսէրլէրի միւշահէտ օլունմագտա պուլունմագտա իտի:

Բընէնին սիլահը իսէ սայիդա միսիլի հարէքէթ իթմէք, վագթը գալթի գանէթլէ եագըն իտի, վէ

ԻԼԱՆԱԹ

(Շէհիր Էմանէթինտէն)

Շէհիր էմանէթինէ այիտ բուսումաթտէն չարշույի մուճէվհէրաթ, վէ եաղմաճըեա վէ գազազիյյէ սամզալարը, վէ Տէրխաատէճի, վէ Իսկիւտար, վէ Էսպ բազարլարը բիւսումու, իշպու մայիս իպթիտասընտան իթիպարէն չուպաթ նիհայէթինէ գատար ոն այ խարճ օլմագ, վէ պիլա մուզայեդէ պիր կիշիյէ մաթլուպէ մաճուլ խուլմէկ, չարթը վէ չերայիթի սայիրէ իլէ, բարչա բարչա օլարագ, պու միւզայէտէ Թալիպլէրի իհալէսի, մուախխէրէն գարարլաշտըրըլաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն, Շէհիր Էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ եյլէմէլէրի։

Բէլ

Նէյլիզէ գազարընըն, ոտգասըն ալթը սէնէսինէ մահսուլէն, քէրէսթէ վէ գանթար, վէ պաճապաղր ռիւսումու, պէտէլաթը մալումէ իլէ, մահէլլի Թալիպլէրի իւհալէլէրինտէ Թէզգարէլ իթմիշ, վէ պուրաճա սախի տէրտէսթի միւզայետէ պուլունմուշ օլտուղունտան, պանիլարա Թալիպ օլանլարըն, չէհրի հալի բումինին ոն եէտինճի բէնճշէնպէհ կիւնինէ գատար, մէճլիսի խարէճի միւրաճաաթա միւրաճաաթ եյլէմէլէրի։

Բէլ

Նէչէնտէ Թօբանն օլարագ, մէմգըրի միւզայետէյէ գօնմուշ օլան Գարագուլագ, վէ Նէօզ Թէբէ, վէ Զամբըճալար, վէ Գայիշտաղը, վէ Գանըր գավագ, վէ Բէշէ սուեու իլէ, Սարըեար, վէ Պիւյիւքտէրէ, վէ Աեադմա, վէ Բեադըռխանէ, վէ Իմրահօր քէօչկիւ, վէ Սիլիհտար սղա վէ Գարա աղաճ, վէ ճիվարընտաա պուլունան մասրուֆ սուլար, պէտէլաթը մուզայերէյէ իլէ, զուհուր իտէճէք Թալիպլէրինէ, պու քէրրէ բարչա բարչա իհալէ վէ իդամ օլունաճաղընտան, մէզքիւր սուլարըն իլթիզամինա Թալիպ վար իսէ, ուսուլի վէճհլէ, իճրա օլունաճագ միւզայետէյէ հազըր պուլունմագ իչիւն Շէհիր Էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ եյլէմէլէրի իլան օլունուր։

Մըքըրըր Նէշաթ պէյին Գասր գարիեէսինտէ մուգիմ իգգէթլու Թահիր էֆէնտի զիմմէթինտէ պա խլամ պաճաղը պուլունան մէպալիղէ մուգապիլ, վէքեալէթի տէմրինէ իլէ մէրհուն օլուպ, Ֆիրուլաթի մուգարրէր օլան գարիեէյի մէզքիւրէտէ Օսման աղա մահէլլէսինտէ Հայտար բաշա խոլէչէսինտէ 9 նումէրօ իլէ մուրագգամ պիր գըթա արսա իլէ պիր պիրինէ մութթասըլ ոն աէօրթ պապ աուլուքեան, խանէլ միւզայետէ, 610 լիրա պէտէլ իլէ Թալիպի ուհտէսինտէ Թէգարրուր իթմիշ օլմաղլէ, Թարիխի իլանտան իթիպարէն 31 կիւն խիթամընտա գարարը գաթիի վէրիլէճէկինտէ, զիեատէյէ Թալիպ օլանլարըն միւտտէթի մէզքիւրէ զարֆընտա Իսկիւտար իճրա տայիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

Չինկեանէ Դըղընըն ոն աէօրտինճի ճիւղի չըգմըշ օլուպ, վէ Թէքմիլ Թաղըմ կէրէք մաթպաամըզտա վէ կէրէք քիթապճըլարտա սաթըլմագտա օլտուղունտան, վէ մէզքիւր քիթապը օգուեանլարըն քեաֆֆէսի սախի Թէլէգգիլէր խոէրէք մէհմուն գալմագտա պուլունտուգլարընտան, կիւզէլ ռոմանն օգումագ արզու իտէնլէրին, իշթիրաընա հիմմէթլէրինի արզու վէ տավէթ իտէրիզ։

ՏՕԳԹԷՕՐ Ս. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Պիր գաչ սէնէտէն պէրու Գասր քէօյյունտէ իգամէթ իթմէքտէ օլան Տօգթէօր Ս. Յակոբեան պունտան սօնրա հէր սալը կիւնլէրի սաաթ 6 տան 8է գատար Պաղճէ-Գարու ճատտէսինտէ վագը 18 նումէրօլու Մէրհամէթճեան էճզախանէսինտէ պուլունուպ, քէնտուսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթալէրը Թէտավի իտէճէկինի պէյան իտէր։

Մուգարրայը մէճճանէն։

ՖՕԹՕԿՐԱՖԽԱՆԷ

Սուլթան Պաեէզիտտէ քէօքճիւլէր պաշընտա Ֆրունըն եանընտա վագը օլուպ պունտան աղաէմ միւսիւ Գօզմի Աղաաալըահըն Թահթը խատ. րէսինտէ պուլընան 99 նումէրօլու ֆօթօկրաֆխանէ, միւմայիլէյհին խասթալըղը հասէպի իլէ, պիր սէնէտէն պէրու, մէզքիւր ֆօթօկրաֆխանէտէ խայլի սէնէլէր չալըշմըշ վէ ոն պէշ սէնէտէն պէրու մուհալը սայիրէտէ իճրայի սանաթ իթմիշ օլան միւսիւ Նիգօլաքի Անտրիօմէնօսըն խարէսինէ կէչմիշ օլմաղլա, րաղպէթլու էհալիէ իլան օլընըր քի մէզքիւր ֆօթօկրաֆխանէտէ էւրօբանըն սօն ուսուլէ մինճէ հէր ճինս ֆօթօկրաֆ, եանի պօեալը վէ կըլռ վէ հէր պէօյիւքլիւքտէ րէք Թէմիզճէ վէ գաեէթ էհվէն ֆիեաթլա ֆօթօկրաֆ չըգարըլըր վէ հէր քիմ քի չըգարըլան ֆօթօկրաֆտան խոշնուտ օլմազ իսէ գայրու իթմէճէճէք մէճպուր տէյիլ։ Եու սախի պէեան օլընըր քի իշպու ֆօթօկրաֆխանէտէ պուլընըգ վէ ռադմէ իլէ հավալարտա սախի կիւնէշ օլմագսըզ վագըթ կէչէ կէչէլէ ֆօթօկրաֆ չըգարըլըր։

INJECTION AU MATICO

De Grimault et Cᵉ

Բարիզտէ Վիվիէն սօգաղընտա 8 նումէրօ իլէ մուրագգամ մաղազասը մուգիմ Կրիմօլ վէ Գումբանեաարընըն, Բէրու մէմալիքինտէ հաարը օլան Մաթիքօ աղաճը եաբրագլարընտան Թէրթիպ իթմիշ օլտուղու իշպու չըրինկա սուեու, պիր գաչ սէնէ գարֆընտա սիւնեանըն հէր Թարաֆընտա քեամալի շօհրէթ եյլէմիշ տիր։ Պու իլաճ էն չէտիտ ազըլ մէլտէ (Էքուլման) աղ վագըտ զարֆընտա էյի իտէր։

CIGARETTES INDIENNES

DE CRIMAULT & Co.

Բարիզտէ մուգիմ Կրիմօլ վէ Գումբանեաարըն Թէրթիպ եյլէմիշ օլտուղու, վէ Սիկարէթ եանիէն Թասիր օլունան իշպու սիկարալար, Թըքընէֆէս վէ սինիրտէն հասըլ օլան էօքսիւրիւք, պօղազ վէ սէս գըսըլմագը, վէ եիւզտէքի սինիր աղըրըսը վէ ույգուսուզլուգլա բէք Ֆայտէլի օլուպ, մէզքիւր սիկարէլէրէ սիւզար օլունըր, իշպու սիկարանըն Թիւթիւնինիւ իչէրի չէքսէլէր, էլ վիրիր, խասթալըգ ամինտէտէֆ օլուր։ Արըթլագ վէրէմի իլէ ինսանըն նեֆէս ալըպ վէրմէսի գոլայլաշըր մախսուս քեաղըտլէ էմպալլաչ եմիշտիր։

Հէր պիր սիկարանըն իւզէրինտէ, Կրիմօլ վէ Գումբանեաարըն իմզասը վար տըր։

Սաթըլըր պէօյիւք էճզախանէլէրտէ։

ՍԱԼԷՍ. Օ ՏԸ ԳՕԼՕՆԵԸ

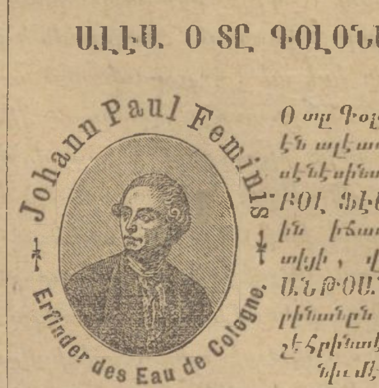

Օ տը Գօլօնէնըն էն ալէսսըլ 1695 սէնէսինտէ ԺԱՆ ՊՕԼ ՖԷՄԻՆԻՍ իսմինտէ իտէմ իճատ իթմիշ, վէ ԺԱՆ ԱՆԹՕԱՆ Ֆարինանըն Միլան չէհրինտէ 159 նումէրօլու Հօշթրասըն խանէսինտէ իմալ էտէն իշպու Օ տը Գօլօնէ տըր։

Շիշէնին իւզէրինտէ գըրմըզը վէ մավի պիր մարգա վար տըր։

Իշպու Օ տը Գօլօնէ եալընըզ Գալաթաատա Մէրթեանի սօգաղընտա 12 նումէրօլու Թէմիզ խանընտա իլէ գաթրա մէսէլէ մախսուս միւսիւ Ժօզէֆ Է. Ֆլօրիանինին տէբօսունտա սաթըլըր։

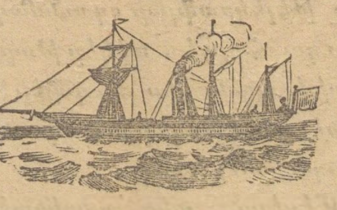

ՖՐԱՆՍԸԶ ՎԱՊՕՐ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ Մ. ԲԱԳԷ ԷՆԷ ՎԷ ԳՈՒՄՊ.

Մարսիլեա իլէ Բօթի պէյնինտէ նիզամընտա վապօր իշլէթտիրիր։ Վապօրլար 15 կիւնտէ պիր Մարսիլեատան հարէքէթ իտիպ Իսթանպօլա կէլիրլէր վէ հէր օն պէշ կիւնտէ Չարշէնպէհ կիւնլէրի Իսթանպօլտան հարէքէթլէ, Թրապզօն, վէ Պաթում, վէ Բօթիեէ, վէ օրատան գալգըպ «օղրու Իսթանպօլա վէատէն չարուգ սուրէթ. է Մարսիլեաա կիտէր։

Նավլուն վէ մալ եիւքլէթիլմէք վէ մաալումաթը սայիրէ ալմագ իչիւն, սահիպի իմզաեա միւրաճաաթ օլունա։

ՍԱԷՆԹՕ
ԲՕՊԷՆ ԲԷԳՈՒԼ

Մօմհանէ սօգագ, Ն. 114

ՊԼՕՅԻՒՔ ԱՏԱՏԱ ՄԻԽՍԻՒ ՆԻԳՕԼԱ ԺՕԱՆՆԻՏԷՍԻՆ ՕԹԷԼԻ

Եաղ մէվսիմինտէ մէզքիւր ճէզիրէյի զիարէթ իտէճէք օլանլար իչին պիր օթէլ քիւշատ օլունմըշ տըր։

Իշպու օթէլ, վափօր իսկէլէսի գուրպինտէ աալ Թարաֆընտա վէ քէօշէ պաշընտաքի պիրինճի խանէ տիր։

Եէմէքլէրին ճինսինէ, եաթաճագ օտալարըն Թէմիզլիկինէ, վէ սայիր ճիհէթլէրինէ կէլինճէ եալընըզ չունու սէօյլէրիզ քի միւմայիլէյհ միւսիւ Նիգօլա Ժօանիտիս, Գալաթատա քէօբրիւնին գարշըսընտա աչմըշ վէ իշլէթմէքտէ օլտուղու լօգանթա իլէ հէր քէսին Թանըտըղը պիր զաթ տըր։

Հ. ՊՕՌԻԿԵԱՆ, Բ. ԲԱՐՕՆՆԱԿԵԱՆ ՎԷ Մ. ԹԱՀԹԱՃԵԱՆ

ՄԻՒՀԷՆՏԻՍ-ՄԱՔԻՆԻՍԹ ՎԷ ՏԷՕՔՄԷՃԻ

Ապար գարշըսընտա, Իսկէնտէր ճատտէսինտէ Ն. 69

Մէրգումըն էշիի սանաթլար, փարօր մաքինալարը Թամիրի, վէ սու պասմագ իլէ իշլէր տէյիրմէն գալըպլար, մաքինա վէ Թուլումպա գալըպլարը, նէրէլէրինէ վազ իտէլէր վէ կիլիթ օլուրսա մաքինալարը, վէ էն այի ճինս գըտըլ, պագըր վէ ռօտօպ վէ ճամեճլէրէ գալըպլարըն հէր ճինս տէօքմէ էշեա իմալ իտէրլէր։

Մէզքիւր Թալիթլար պունլարըն գաեէթ էհվէն Ֆիեաթլէ, վէ գանէթ սաղլամ, վէ գարիֆ վէ կիւզէլ իմալ իտէրլէր։

12—4

Մ. ԺՕԶԷՖ ՀԻՍԱՐ ՎԷ ԲՕՄԲ. ՄԱՂԱԶԱԼԱՐԸ

Պու մաղազալարըն պիրի Գալաթաատա Թէքէլ իթթիսալինտէ վագը օլուպ, վէ տիկէրի սախի Բէնէ մէզքիւր ճատտէտէ վագը վէ 69 նումէրօ իլէ մուրագգամ օլանլար հալէ, Թէքէլէ, սալիպին վէ էխսաթէրի իլէ պէլէ բարփիւմէրի եանի գօգուլու էշեա, Թարագ վէ էմալի շիշէ վէ էշեայի սայիրէ սաթըլմագտա տըր։

Բարիզին վէ Լօնտրանըն պիրինճի Ֆապրիգալարը մամուլաթընտան քէլալիք Ֆըրչալար, չօճուգ օեունճագլարըն, սէճան քեաղըտլարըն էնվայի, վէ ժօզ վէ Բօն Նամ սիկարա քիաղըթլարըն տէբօզինտա վար։

Ֆիեաթթա էհվէնլիէի պուլունմագտա օլտուղու կիպի, բըրիֆիքս եանի պիր ֆիեաթ սէյլէնմէքտէ տիր։

ԷԼԷՆԻ ԷԷՄԷՔ ԲԻԹԱԳԸ ՎԷ ՀԱՄՈՒՐ ԻՇԼԻՐԻ

Նիմփիքի սուսալէր իլէ վէ մէզքիւր աշճըլարըն գուլլանտըղը Թէրթիպլէր իւզրէ գալէմ ալընմըշ օլան իշպու նէմէք քիթապը, պիլճիւմլէ Ֆամիլիալար վէ աշճըեա աշճըլար իչին բէք էլզէմ վէ Ֆայտէլի օլուպ, վէ 88 սահիֆէտէն միւրէքքէպ օլտուղու հալտէ, քէօբրիւ պաշընտա սաթըլ. Ֆօլոթաճըն վէ սայիր քիթապճը տիւքքեանլարընտա 3 ղրշ. Ֆիաթ իլէ սաթըլմագտա տըր։

ՍԱՀԻՊ Դ.ԱԶԷԹԱ.
ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

LA CENTRALE

ԼԱ ՍԱՆԹՐԱԼ

ԼԱ ՔԷՍ ՄԷՐԻՏԻՕՆԱԼ

Լ'ԻՒՆԻՎԷՐՍԷԼ

Մէզքիւր իւչ Ֆրանսըզ սիկուրթա գումպանեալարը, միւսաեէն Ֆիեաթլա աթէշէ գարշը սիկուրթա իտէրլէր։

Մահէլլը մէրքէզի, Բարիստէ Րիշլիէօ սօգաղընտա 108 նումէրօտա տըր։

Մէզքիւր իւչ գումպանեալարըն, մէմալիքի Շահանէ իլէ Եունանիսթանըն պաշ աճէնթօսը, Իսթանպօլտա միւսիւ ՖՕՐԹՈՒՆԷ ԺՈՒՐՏԱՆ տըր։

Թաֆսիլի մալումաթ ալմագ, վէ էպոլիճէլէրինի սիկուրթաեա վազ իթմէք իսթէեէնլէրին, Գարաքէօյ քէօբրիւսիւ գուրպինտէ Մէհէմմէտ Ալի փաշա խանընտա պաշ աճէնթախանէյէ, վէ Գալաթասարայ էպքի պօստա գարշըսընտա մէմուրը մախսուսը միւսիւ Մարքիզիէ, վէ Գօնթուար Մարիթիմ, Մէլիուզին, Բրէվօյանս, վէ Սէքիւրիթէ նամըն տէօրթ Ֆրանսըզ սիկուրթա գումպանեալարը չիրքէթինին Թէլլալը մախսուսը միւսիւ Տ. Գուրթէլլիէէ միւրաճաաթ եյլէմէլէրի։

COMPAGNIES ANONYMESFRANÇAISES

ՏԷՆԻՒԶՏԷ ՄԱԼ ՍԻԿՈՒՐԻԹԱ ԻՏԷՆ ԱՆՕՆԻՄ

ՖՐԱՆՍԸԶ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐԸ

Իշ պու գումպանեալարտան Գօնթուար Մարիթիմ 1857 տէ իհտաս օլունուպ, սէրմայէսի [illegible] միլեօն Ֆրանգ
Մէլիուզին 1857 տէ իհտաս օլունուպ, սէրմայէսի իքի միլեօն Ֆրանգ
Բրէվօյանս 1869 տա իհտաս օլունուպ, սէրմայէսի իքի միլեօն Ֆրանգ
Սէքիւրիթէ 1836 տա իհտաս օլունուպ, սէրմայէսի [illegible] միլեօն Ֆրանգ տըր։

Պալէտտէ իշար օլունան տէնիզ սիկուրթասը գումպանեալարը, պիրլէշմիշ օլտուգլարընտան, վէ քէնտի իհթիեաթ աքչէլէրինին ճեսամէթի հասէպիլէ, զանէթ Ֆայտէլի չարթլարլա սիկուրթա իտիպ վէ Թէէմինաթը միւքէմմէլ իթա իտէպիլիրլէր։

ԽՈՒԼԱՍԱ

Սօն իւչ սէնէլէրին հասըլաթը

1876 տա հասըլ օլան քեար	684,266 Ֆրանգ
1877 » » » »	371,547 »
1878 » » » »	347,256 »
Եէքիւնի քեար	1,403,169 »

1878 տէքեմպէր 31 տէ օլան պիլանչօ

Սէրմայէ	8,500,000 Ֆրանգ
Քեարտան այըրըլմըշ իհթիեաթ աքչէսի	1,763,566 »
Թէհլիքէէէ գարշըլըգ հըֆզ օլունմուշ աքչէ	1,823,314 »
Եէքիւն	12,086,880 »

Իսթանպօլ աճէնթօսու
Մ. Ժ. ԱԼՊԻՆԻ

Աճէնթախանէ, Գարա քէօյ քէօբրիւսիւ գուրպինտէ Մէհէմմէտ Ալի փաշա խանընտա տըր։

Թէլլալը մախսուսը
Տ. ԳՈՒՐԹԷԼԼԻ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա 22 Մայիս

Ինկիլիզ գօնսօլիտի	99-1/4
Էսհամը Օսմանիէ աչըլըշը	10-15/16
» » գափանըշը	10-7/8
1865 Իսթիգրազը	12-1/8
1869 »	11-1/2
1871 »	69-
1872 (Պօն տիւ Թրէզօր)	19-
1873 »	11-1/8
Օսմանլը Պանգասը	11-1/2
Րուսիա իսթիգրազը 1873	89-1/2
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	58-7/8
» իսթիքրազը (չըմէնտը.)	88-1/4
Տէվլէթի Ալիէնին 1877 իսթիգրազը	81-7/8
Տաիրա սանիէ	75-
Մըսըրըն Րօշիլտ իսթիգրազը	96-1/4
1877 Մուճարիսթան էսհամը	90-3/4
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	

Բարիզ, 22 Մայիս

Ֆրանսըզ Ֆօնտօսու 3 %	85-35
» » 3 % Ամօրթիսմանը	-
» » 5 %	118-92 1/2
Էսհամը Օսմանիէ աչըլըշը	11-17 1/2
» » գափանըշը	11-17 1/2
1865 Իսթիգրազը	59-
1869 »	58-
1873 »	56-
Րումէլի շըմէնտոֆ. Թահվիլա.	56-75
Օսմանլը Պանգասը	542-50
Գրէտի Լիօնէ	947-5
Րուս Ֆօնտօսու 5 % (1877	94-5/16
Րուսիանըն Շարգ իսթիգրազը	60-3/8
Իթալիա Ֆօնտօսու	85-87 1/2
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	301-25
Իսպանիա խարիճի իսթիգրազը	17-7/8
Գամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ	25-29

Բէրլին, (Պուրսա) 22 Մայիս

Ֆրանսըզ Ֆօնտօսու 5 %	118-95
Էսհամը Օսմանիէ	11-20

Վիէննա, 22 Մայիս

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	118-40
Րումէլի տէմիր եօլ Թահվիլաթը	16-30

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Օսմ. մայիս 13 աքշ. գը.	12- 3
» » մայիս 14 սապ. աչ.	12- 2
» » էն եիւքսէք	12- 2
» » էն աշաղը	12- 2
» » Սաաթ 5 տէ	12- 2
1863 Իսթիգ. (Մուլթօն) 6 % Ֆ.	-
1865 » » 6 % Ֆ.	58-
1869 » (Բինար) 6 % Ֆ.	57-3/4
1872 » (Պօն տիւ Թրէզօր	19-
1873 » (Բինար) 6 % Ֆ.	54-
Րումէլի շըմէնտոֆէր	36-7/8
Րէժօր Բ-ր-	30-
Հէվալէսիզ Բ-ր-	32-1/2
Ագչէ Ֆայիզի %	9-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի Ժէնէրալ 6 %	3-18
Սօսիէթէ Ժէն 6 %	4-18
Իսթանպօլ Պանգասը	6-20
Սօսիէթէ Օթօման	3- 5
Թրամվայ 5 %	3-45
Լավրիոմ (մատէն)	89-

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտան	Ղը. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	110-00
Ֆրանսըզ ալթունու	87-35
Բօլ	99-10
Գրիմիզ ալթունու	51-28
Պէեաղ մէճիտիէ	106-30
Մէթալիք	210-30
Պէշլիք	209-
Գազըր	505-
Գարպօն գայիմէսի գարէք	8-

ԳԱՅՄԷՆԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էն եիւքսէք	1053-
Էն աշաղը	1055-
Սաաթ 5 տէ	1055-